

najaar 2017

lezingen
wandelingen
excursies

KUNST IN ZICHT

Stichting Kunst in Zicht stelt twee keer per jaar een afwisselend programma samen waarin diverse vormen van kunst dichterbij het publiek worden gebracht. Het aanbod omvat lezingen, cursussen, wandelingen en excursies, over onderwerpen uit de geschiedenis van de beeldende kunst, architectuur en toegepaste kunst, archeologie en regionale geschiedenis. De activiteiten sluiten zo mogelijk aan op lopende tentoonstellingen in binnen- en buitenland, en op andere actuele culturele evenementen.

De lezingen worden georganiseerd in samenwerking met *Bijzondere Locaties Groningen*.

Uitgebreide toelichtingen op de activiteiten zijn te vinden op: www.kunstinzichtgroningen.nl

LEZINGEN

A17201 Rijk in Groningen – Borgen en Stadspaleizen 1600-1800

Dr. Egge Knol
woensdag 4 oktober 2017

In het Groninger Museum is tot en met 12 november de tentoonstelling Rijk in Groningen – Borgen en Stadspaleizen 1600-1800 te zien. Conservator Egge Knol vertelt hoe vooraanstaande Groningse families in de 17de en 18de eeuw op borgen en in stadspaleizen woonden.

A17202 Albert Waalkens: boer tussen kunst en koren

Erik Beenker
woensdag 11 oktober 2017

Dit jaar is het tien jaar geleden dat de mar-

kante Groningse boer annex galeriehoudster Albert Waalkens overleed. Waalkens leefde voor de kunsten en met name de moderne abstracte kunst. Buddy Hermans en Lejo Siepe maakten voor Stichting Beeldlijn Boer tussen kunst en koren. De film ging op 17 juni dit jaar in première, maar wordt nu ook voor Kunst in Zicht vertoond. Erik Beenker, in de jaren '70 journalist bij het *Nieuwsblad van het Noorden*, haalt na de film herinneringen op aan Albert Waalkens.

A17203 Het expressionisme in de architectuur

Dr. Kees van der Ploeg
donderdag 19 oktober 2017

In de lezing zal worden ingegaan op de achtergronden van het expressionisme in de architectuur, met bijzondere aandacht voor voorbeelden ervan in Groningen – stad en provincie. S.J. Bouma en Egbert Reitsma zijn hier de bekendste vertegenwoordigers met inmiddels beroemde bouwwerken als het gebouw van Gemeentewerken aan het Zuiderdiep in Groningen (Bouma) en de gereformeerde kerk in Appingedam (Reitsma).

A17204 Metz & Co en de avant-garde

Drs. Carolien ten Bruggencate
woensdag 1 november 2017

Het Amsterdamse warenhuis Metz & Co speelde

vanaf eind jaren '20 een grote rol bij de verspreiding van het modernisme in Nederland. Directeur en eigenaar Joseph de Leeuw trok schilders, beeldende kunstenaars en meubelontwerpers uit binnen- en buitenland aan die voor het bedrijf gingen ontwerpen. Het Stedelijk Museum presenteert vanaf 14 oktober meubels, tapijten en stoffen die kunstenaars en architecten ontwierpen voor het warehouse aan de Leidsestraat.

AI 7205 Constructivistische verbanden

Dr. Han Steenbruggen
donderdag 2 november 2017

Vanaf 21 oktober is in Museum Belvédère te Oranjewoud een tentoonstelling te zien over de verbanden tussen het constructivisme in Vlaanderen en Noord-Nederland. Museumdirecteur Han Steenbruggen zal duidelijk maken welke relaties er waren tussen kunstenaars als Theo van Doesburg, Wobbe Alkema, Karel Maes, Jan van der Zee, Hendrik Werkman, Thijs Rinsema en Carel Willink.

AI 7206 De Russische Revolutie in de kunst en architectuur

Drs. Bernard Hulsman
woensdag 8 november 2017

Op 7 november 2017 is het 100 jaar geleden dat in Rusland de revolutie uitbrak. In de *Toren voor de Derde Internationale* van de Russische construc-

tivist Vladimir Tatlin zit de hele 20ste-eeuwse architectuur samengebond. NRC-journalist Bernard Hulsman zal laten zien hoe het Russische constructivisme bepalend is geweest voor het functionalisme in vormgeving en architectuur. Die invloed liep via het Bauhaus, dat tot de komst van het Russische constructivisme in 1923 georiënteerd was op het expressionisme. Er waren ook veel contacten tussen Russische en Nederlandse kunstenaars. Zo speelde Theo van Doesburg een rol in de omslag van expressionisme naar constructivisme.

AI 7207 Met elke sluier die ze afwierp... Margaretha Zelle: meer dan Mata Hari

Doeke Sijens
donderdag 16 november 2017

In het Fries Museum is vanaf 14 oktober *Mata Hari – de mythe en het meisje* te zien. Honderdvijftig

authentieke voorwerpen uit binnen- en buitenland getuigen over het leven van Margaretha Geertruida Zelle, dat een dramatische cocktail van moed en glorie, verlies en verraad was.

AI 7208 De stad als ballingsoord: Max Beckmann in Amsterdam

Dr. Bernhard Ridderbos
woensdag 22 november 2017

De Kunsthalle in Bremen wijdt een overzichtstentoonstelling aan het werk van Max Beckmann. Naar aanleiding daarvan belicht Bernhard Ridderbos de periode waarin de Duitse kunstenaar woonde en werkte in Amsterdam.

AI 7209 Bart van der Leck en de Rijksluchtvaartschool Eelde

Annelike Brinkman MA
woensdag 29 november 2017

Bart van der Leck was in 1917 één van de oprichters van De Stijl. Hij pleitte voor een gelijkwaardige positie van architect en kunstenaar, maar heeft zelden op gelijkwaardige wijze met architecten kunnen samenwerken. Pas 40 jaar na de oprichting van De Stijl, in 1957, gaf architect Cuypers hem bij het ontwerp van de Rijksluchtvaartsschool in Eelde de gelegenheid om zijn kleurbeelden in volle omvang te realiseren.

A17210 Moeders en monumenten

Dr. Jan de Jong
donderdag 7 december 2017

De wereld is altijd bevolkt geweest door evenveel mannen als vrouwen, maar deze gelijke verdeling is niet terug te zien in het aantal grafmonumenten in Rome uit de 15de en 16de eeuw. Wie in kerkgebouwen van de Eeuwige Stad op zoek gaat naar graven, zal vooral stuiten op monumenten voor mannen. Maar hoe werd een moeder voorgesteld, om welke eigenschappen werd zij gewaardeerd? En welke gevoelens spreken uit grafmonumenten die moeders oprichtten als zij alleen achterbleven na het overlijden van hun man en kind(eren)?

STADSWANDELING

A17211 Ongezouten verhalen over heilige boontjes

Drs. Tineke Neyman
zondag 1 oktober, 14.00-15.30 uur

vertrekpunt: Korenbeurs, Vismarkt

Verhalenverteller Tineke Neyman neemt u mee op een wandeling van de Der Aa-kerk naar de Martinikerk in Groningen. Onderweg vertelt ze u smeuïge legenden en volksverhalen. Kortom een wandeling waarin materieel erfgoed bekeken wordt vanuit het perspectief van oude, sterke en ongezouten verhalen, speciaal voor nieuwsgierige mensen met een sterke maag.

EXCURSIES

A17212 Skulptur Projekte Münster

zaterdag 23 september 2017, 7.30-20.00 uur

Tot en met 30 september 2017 vindt voor de vijfde keer Skulptur Projekte Münster plaats. Sinds 1977 worden kunstenaars uit de hele wereld uitgenodigd in Münster hun kunstwerken te laten ontstaan. De stad is op deze manier een internationaal ijkpunt geworden voor hedendaagse kunst in de openbare ruimte. Tal van kunstwerken, zoals de *Kersenzuil* van Thomas Schütte, hebben een definitieve plaats in de stad gekregen.

A17213 Exclusief voor donateurs: Collectie De Groen en Ravage

zondag 15 oktober 2017, 8.30-21.00 uur

In juni openden beeldend kunstenaars Marjolein de Groen en Peter Jordaan in Arnhem hun kunstverzameling voor publiek. Kunst in Zicht bezoekt dit nieuwe expositiecomplex, dat is gehuisvest in een honderd jaar oud, in art-nouveaustijl opgetrokken bankgebouw. Na de rondleiding door de verzamelaars dineren we in het museumcafé. 's Ochtends bezoeken we in Museum Arnhem de tentoonstelling van het ontwerpersduo Clemens Rameckers / Arnold van Geuns. Zij zijn internationaal bekend geworden onder de naam *Ravage*.

A17214 Hamburg – Bremen

zaterdag 25 en zondag 26 november 2017

In het voorjaar werd de Elbphilharmonie in Hamburg eindelijk in gebruik genomen. Reden om weer eens een kijkje te nemen in dit spectaculaire muziektheater. In Hamburg zijn bovendien een paar interessante tentoonstellingen te zien, zoals *Alice Neel* in de Deichtorhallen. Op zondag gaan we naar *Max Beckmann – Welttheater* in de Kunsthalle te Bremen, en kan *Proof of Life* in Museum Weserburg worden bezocht.

Alle lezingen vinden plaats in de Remonstrantse kerk, Coehoornsingel 14, 9711 BS Groningen. Ze duren van 19.30 uur tot 21.30 uur. De kosten van de lezingen, cursus en wandeling bedragen € 12,50 per keer (€ 11,00 voor donateurs). Inschrijven voor een lezing, cursus, wandeling of excursie kan met het inschrijfformulier op onze website: www.kunstinzichtgroningen.nl Stichting Kunst in Zicht
Postbus 1181
9701 BD Groningen
Telefoon: 050-318 86 51 (rechtstreeks bereikbaar op dinsdag 10.00-13.00 uur; buiten die uren via het antwoordapparaat)
e-mail: info@kunstinzichtgroningen.nl

Berndnaut Smilde, Nimbus De.Groen, 2017
foto: Cassander Eeftinck Schattenkerk